

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-634/22-M

Název	Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o.
Sídlo	Tomkova 420/48, 779 00 Olomouc – Hejčín
E-mail	skola@waldorf-olomouc.cz
IČ	28 595 475
Identifikátor	691 001 359
Právní forma	společnost s ručením omezeným
Zastupující	Bc. František Smékal
Zřizovatel	Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o.
Místo inspekční činnosti	U botanické zahrady 828/4, 779 00 Olomouc Tomkova 419/46, 779 00 Olomouc – Hejčín Tomkova 420/48, 779 00 Olomouc – Hejčín
Termín inspekční činnosti	13. – 15. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely přiznání dotací podle zvláštního právního předpisu, a to na žádost právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení a realizovaná v rozsahu inspekční činnosti podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o. (dále „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny – výdejny.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání ve dvou samostatných budovách, v pěti převážně věkově smíšených třídách, jedna třída je určena dětem v povinném předškolním vzdělávání. Čtyři třídy působí v nově vybudovaných prostorách na pracovišti Tomkova, jedna třída je umístěna ve starší budově na pracovišti U botanické zahrady. K termínu inspekční činnosti mateřskou školu navštěvovalo 111 dětí, z toho 30 dětí bylo před nástupem k povinné školní docházce, z nich šest dětí mělo povolen odklad povinné školní docházky a dvě děti se vzdělávaly formou individuálního vzdělávání. Mateřská škola evidovala tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami ve třetím a čtvrtém stupni podpůrných opatření a tři děti s odlišným mateřským jazykem. Škola přijímá i děti mladší tří let, k termínu inspekční činnosti se zde vzdělávaly čtyři děti tohoto věku.

Základní školu k termínu inspekční činnosti navštěvovalo celkem 179 žáků včetně pěti žáků s odlišným mateřským jazykem. Z celkového počtu se dva žáci vzdělávali formou individuálního vzdělávání a šest z nich realizuje v současné době vzdělávání v zahraniční škole. Škola z tohoto počtu eviduje 51 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně dvou žáků nadaných a jednoho žáka mimořádně nadaného, kterým byla přiznána na základě doporučení školského poradenského zařízení podpůrná opatření druhého až čtvrtého stupně. Podle individuálního vzdělávacího plánu je vzděláváno 17 žáků, část z nich také s podporou asistenta pedagoga.

Zájmové vzdělávání probíhá ve čtyřech odděleních školní družiny, k termínu inspekční činnosti bylo zapsáno 102 účastníků. Ve školním klubu bylo k termínu inspekční činnosti evidováno celkem 37 účastníků zájmového vzdělávání.

Stravování dětí a žáků včetně pitného režimu je zajišťováno prostřednictvím školní jídelny – výdejny.

Informace o subjektu jsou pro zájemce i veřejnost publikovány ve výročních zprávách o činnosti školy a na webových stránkách školy (www.waldorf-olomouc.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy vychází ze záměru otevřené, komunikativní školy poskytující vzdělávání všem dětem i žákům v souladu s principy waldorfské pedagogiky. Důraz je kladen převážně na všeobecný rozvoj osobnosti dětí a žáků bez úzké specializace, na jejich vnitřní motivaci, aktivní a tvůrčí přístup k životu i okolnímu světu, na toleranci a vytváření pozitivních vztahů mezi všemi aktéry výchovně vzdělávacího procesu.

Do systému řízení ředitel školy zapojil výchovnou poradkyni, vedoucí učitelku mateřské školy a vedoucí vychovatelku školní družiny a školního klubu. Škola vytváří podmínky pro výraznější účast pedagogů na řídicích procesech prostřednictvím kolegia učitelů, které je tvořeno všemi pedagogickými pracovníky. Setkávání pedagogů jsou založena na aktivní týmové spolupráci, jejich obsah je však zaměřen spíše na organizační záležitosti či uplatňování jednotného přístupu při realizaci waldorfské pedagogiky. Pouze okrajově jsou projednávány záležitosti týkající se výchovně vzdělávacího procesu, jeho kvality a efektivity.

Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy je plánovitá, avšak neprobíhá ve všech součástech subjektu a není zcela funkční. V mateřské škole realizuje kontrolní a hospitační činnost vedoucí učitelka, v základní škole pak ředitel školy společně s výchovnou

poradkyní, ve školní družině a školním klubu vedoucí vychovatelka. Poskytovaná zpětná vazba ke kvalitě vzdělávání není dostatečně účinná. Vedoucí pracovníci nedostatečně analyzují průběh vzdělávání a pedagogům, tudíž neposkytují konkrétní doporučení ani dostatečnou metodickou podporu. Mezi jednotlivými třídami, ani pracovišti mateřské školy nejsou zatím v plné míře realizovány cílené vzájemné náslechy a hospitace, které by směřovaly k důslednější sebereflexi učitelek a ke sdílení poznatků o vhodnosti uplatňovaných metod a forem při vzdělávání dětí předškolního věku. V základní škole jsou vzájemné kolegiální náslechy uplatňovány převážně jen u začínajících pedagogů, a to spíše sporadicky. Zaměření a četnost dalšího vzdělávání je v souladu s filozofií školy, v malé míře dle aktuálních potřeb školy či s ohledem na závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy.

Pedagogický sbor mateřské školy tvoří deset učitelek, které se v různé míře střídají při realizaci dopoledních a odpoledních vzdělávacích bloků. Podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťovaly tři asistentky pedagoga. Pedagogický sbor základní školy je tvořen pedagogy i asistenty pedagoga a je průběžně doplňován s patrnou snahou o zvýšení míry kvalifikovanosti pedagogických pracovníků s ohledem na specifika aplikované waldorfské pedagogiky. Začínajícím pedagogům je poskytována podpora uvádějícími kolegy, kolegiem pedagogů nebo přímo ředitelem školy. V praxi se však základní škole dosud nepodařilo plně eliminovat některé dílčí nedostatky, zejména v metodickém vedení společně s vytyčením jasných kompetencí asistentů pedagoga včetně nastavení systému jejich spolupráce s pedagogy v jednotlivých třídách.

Nově vybudovaný moderní komplex školy na ulici Tomkova umožňuje realizaci všech školních vzdělávacích programů ve stanoveném rozsahu. Vnitřní i vnější vybavení školy vytváří funkční, estetické a podnětné prostředí pro osobnostní rozvoj dětí a žáků, poskytuje jim zázemí pro vzdělávací aktivity, hry, relaxaci i odpočinek. Společné umístění základní a mateřské školy do jednoho komplexu vytváří příznivé předpoklady pro účelnou a smysluplnou spolupráci, realizaci společných akcí pro děti a jejich zákonné zástupce i plynulý přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

V mateřské škole jsou všechny třídy tvořeny podiem, herním prvkem se schůdky a skluzavkou, funkční dětskou kuchyňkou a samostatnou ložnicí. Součástí mateřské školy je oplocená přírodní školní zahrada umístěná ve vnitrobloku budov základní a mateřské školy, která je celoročně využívána k pohybovým, relaxačním a environmentálním aktivitám. Provoz jedné třídy mateřské školy na pracovišti U botanické zahrady probíhá v přízemí starší budovy, jejíž prostředí je velmi členité a méně variabilní pro aktivity dětí bez zázemí školní zahrady. Budova základní školy disponuje rovněž estetickým prostředím, je opatřena dostatečným množstvím kmenových učeben, část odborných učeben (např. šicí, rukodělná dílna) však ještě nebyla k termínu inspekční činnosti plně zařízena odpovídajícími přístroji a nástroji. Vybavení základní školy různorodými didaktickými pomůckami se od zahájení činnosti v nových prostorách intenzivně zlepšuje, což přispívá ke zkvalitnění podmínek poskytovaného vzdělávání. Herní prvky v interiéru základní školy podporují aktivní trávení volného času i relaxaci žáků o přestávkách, rozvíjí jejich pohybové dovednosti a přispívají k prevenci rizikového chování. Zdravý vývoj žáků je podporován zejména začleněním problematiky výchovy ke zdraví do výuky, podporou pohybových aktivit i pobytem žáků základní školy během velké přestávky mimo budovu školy. Pro výuku tělesné výchovy je využívána malá tělocvična. Dostatečný je i prostor pro činnost školní družiny a školního klubu, který je v budově společně se školní jídelnou – výdejnou.

Školní jídelna – výdejna podává všem účastníkům poskytovaného vzdělávání pestrou stravu s dostatkem ovoce a zeleniny a s možností výběru dvou hlavních jídel. Škola nabízí žákům

dopolední i odpolední svačinky, čímž vytváří podmínky pro zdravý životní styl a podporuje jejich vhodné stravovací návyky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti probíhalo vzdělávání v přátelském, podporujícím a vstřícném sociálním prostředí, které dětem mateřské školy i žákům základní školy zajišťovalo uspokojování emočních i psychohygienických potřeb a napomáhalo rozvíjet prosociální vztahy mezi nimi.

V mateřské škole v průběhu ranních i odpoledních činností a pobytu venku měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, učitelky jim poskytovaly prostor k nezávazným dětským hrám a spontánnímu sociálnímu učení. Sledovaný vzdělávací proces se vyznačoval různorodou materiální podporou realizovaných aktivit, začleňovány byly pestré činnosti tvořivé, manipulační a konstruktivní, při zacházení s přírodním materiálem a dřevěnými hračkami získávaly děti nové praktické zkušenosti. Pro volné hry dětí byl vytvořen dostatek času i prostoru.

V souladu s waldorfskou pedagogikou byly zařazovány ve výchovně vzdělávacím procesu mateřské školy pravidelné rituály a týdenní rytmus jednotlivých činností. Ranní kruh vedl děti k upevnování vzájemných vztahů včetně společného přivítání. Nastavené rituály provázel skřítek, četně byly zařazovány pohádky, příběhy a písničky, což napomáhalo dětem chápat rytmus dne a zároveň přispívalo k jejich zklidnění a soustředění. Didakticky zacílené činnosti probíhaly podle týdenního rytmu s tematickým zaměřením každého dne. První den v týdnu děti modelují z včelího vosku, procvičují jemnou motoriku i svoji trpělivost. Druhý den malují akvarelovými barvami, experimentují maximálně se třemi barvami současně, čímž vznikají barvy nové, využíván je i mokrá podklad papíru. Uprostřed týdne děti vyrábějí z přírodních materiálů, rozvíjejí a zdokonalují si svoji zručnost a zapojují smyslové vnímání. Čtvrtý den v týdnu se v mateřské škole peče chleba z vlastnoručně namleté mouky, v souladu s ročními obdobími, tradicemi nebo svátky i pečením jiných druhů pečiva či cukroví. Poslední den týdne slouží ke zhodnocení činností, k úklidu pracovního prostředí a k motivaci k činnostem následujícího týdne.

Vzdělávací nabídku konkretizovaly pedagogické pracovnice prostřednictvím třídních vzdělávacích programů, úroveň spolupráce učitelek při plánování, průběhu a vyhodnocování pedagogického procesu celkově nevedla k systematickému rozvoji všech klíčových kompetencí a k jejich propojení s konkrétními praktickými a intelektovými činnostmi dětí. Efektivita a konkretizace vzdělávacích záměrů zejména při řízených činnostech nevycházela cíleně svým obsahem z individuálních zájmů a možností dětí a nenavazovala na prováděnou pedagogickou diagnostiku. Řízené činnosti probíhaly výhradně frontálně, což neumožňovalo uplatňování potřebné individualizace a diferenciací dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí. Zcela chybělo zařazování práce ve flexibilních skupinách, dvojicích či kooperativní aktivity nebo nabídka různě obtížných úkolů s podporou iniciativy, objevování a vlastního rozhodování dětí. Rovněž zadávání specifických úkolů pro děti před zahájením povinné školní docházky, děti s uloženým odkladem povinné školní docházky či děti s potřebou podpůrných opatření nebylo při řízených didakticky zacílených činnostech využíváno. K doplnění aktivit dětí byly jen v malé míře využity didaktické pomůcky pro rozvoj logického myšlení, zrakového a sluchového vnímání, předmatematických a předčtenářských dovedností či cílený rozvoj grafomotoriky. Ojedinelé byly ve vzdělávacím procesu zaznamenány preventivní logopedické aktivity.

Tělesný rozvoj, zdatnost a zdraví dětí byly podporovány zejména přirozeným pohybem dětí a kratšími pohybovými aktivitami v průběhu dne. Nedostatečně byly do denního vzdělávacího programu začleňovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Na příkladné úrovni byly realizovány tematické vycházky do okolí mateřské školy s účelným posilováním pozitivního vztahu k přírodě. K pobytu venku byla aktivně využívána školní zahrada, na níž mají děti založeny vyvýšené záhonky, o něž pečují a sklízí z nich drobné výpěstky a bylinky.

K činnostem dětí učitelky poskytovaly pozitivní zpětnou vazbu spíše obecného charakteru, často neměla potřebnou účinnost vzhledem k pozitivní motivaci k dalšímu učení. Málo byly děti podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Metodiku formativního hodnocení dětí nemají učitelky doposud osvojeny.

Plynulost vzdělávacího procesu narušovala nepružná organizace stravování i zajišťování hygieny společně s nastaveným způsobem frontálního vzdělávání, což vedlo k častým nežádoucím prostojům a společnému čekání dětí. Dětem, které dříve dokončily práci, nebyla nabízena možnost např. začít či pokračovat v individuálních nebo skupinových činnostech, volit si aktivity dle svého zájmu. Při odpoledním odpočinku byly většinou respektovány individuální potřeby dětí, po vyslechnutí pohádky a relaxaci na lehátku se mohly děti s nižší potřebou spánku věnovat klidovým činnostem. S dětmi před nástupem k povinné školní docházce se v této části dne dařilo realizovat cílené aktivity zaměřené na zvládnutí nároků základního vzdělávání, kdy plnily zadané úkoly do velkoformátových sešitů, na jejichž tvorbě se aktivně podílejí i se zákonnými zástupci dětí. Podporován byl v mateřské škole rozvoj polytechnických dovedností a zručnosti dětí nabídkou nadstandardních vzdělávacích aktivit v odpoledním režimu realizací kutilského a keramického kroužku, které jsou vedeny externími lektory.

V úrovni hodnocených vyučovacích hodin na základní škole byly zaznamenány kvalitativní rozdíly. V části hodnocených vyučovacích hodin učitelé žáky účinně motivovali, úspěšně zařazovali mezipředmětové vztahy, uváděli příklady aplikace učiva v reálných životních situacích a zdařile tak pomáhali žákům pochopit vzdělávací obsah v širších souvislostech. Žáci se v průběhu vyučování projevovali přirozeně, měli prostor pro vyjádření vlastního názoru a na jeho obhájení a aktivně se zapojovali do připravovaných činností. Zejména vyučovací hodiny cizích jazyků byly velmi zdařilé a efektivní. Již od prvního ročníku základní školy je cizojazyčné vzdělávání zaměřeno na zvládnutí dvou cizích jazyků. Učitelé výuku vedli výhradně v daném cizím jazyce a důraz byl kladen na komplexní prohlubování cizojazyčných kompetencí.

Kvalitu vzdělávacího procesu v části hodnocených vyučovacích hodin naopak snižovaly některé didaktické a metodické nedostatky. Ve vyučování dominovala frontální výuka, která omezovala učitele v individuálním přístupu k jednotlivým žákům. Nedostatečná pestrost uplatňovaných forem a metod výuky nevytvářela žákům příležitosti k týmové spolupráci, která by rozvíjela schopnosti komunikace při společném řešení problémů a umožnila nejen lépe si osvojit získané poznatky, porozumět jim a využívat je v dalším vzdělávání, ale i rozvíjet a upevňovat sociální dovednosti. Zpětná vazba poskytovaná žákům vycházela převážně z okamžitého hodnocení jejich projevů a výsledků, formativní hodnocení vedoucí k posílení jejich motivace k učení bylo využíváno jen sporadicky. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebyl vždy zřetelný, stejně tak diferenciací učiva zohledňující odlišné vzdělávací potřeby žáků. Žáci pracovali převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti, nadaným žákům či žákům s odlišným mateřským jazykem byly zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich

další rozvoj. Rozdělení rolí mezi vyučující a asistenty pedagoga nebylo z navštívených vyučovacích hodin patrné, přímá pedagogická práce se žáky s příznými podpůrnými opatřeními byla přenesena převážně na asistenty pedagoga. V závěru vyučovacích hodin často scházelo shrnutí a zhodnocení, stanovení cílů na příští vyučovací hodinu, také chyběla reflexe žáků a prostor k jejich vzájemnému hodnocení, čímž nebyly dotvářeny zpětné vazby ve vztahu ke splnění stanovených výukových cílů.

Výuka hlavních předmětů v základní škole probíhala v tzv. epochách, ve kterých je vždy po určité časové období (dva až čtyři týdny) vyučován v ranním bloku vždy jeden předmět. Metodika výuky v epochách byla založena na střídání základních částí: rytmická část, výkladová část, zápis do epochového sešitu a vyprávění (čtení). Učitelé měli snahu tuto strukturu epochy vždy dodržet, přesto však ve výkladové části plně nerozvíjeli tzv. waldorfský trojkrok, kdy nebyla vždy účelně reflektována epochová výuka z předešlého dne. Závěrečné čtení bylo v několika sledovaných epochách nahrazeno nácvikem na školní akademii, což nepodtrhlo tak dosavadní průběh epochy. Tato skutečnost byla zřejmě odrazem absence ukončeného vzdělávání doplňujícího waldorfského semináře u učitelů základní školy.

Na činnost základní školy obsahově navazuje zájmové vzdělávání, které vychází z požadavků a zásad pedagogiky volného času. V průběhu hodnoceného vzdělávání ve školní družině a ve školním klubu převládaly aktivity zaměřené na vytváření příznivého sociálního klimatu. Realizované školní vzdělávací programy pro zájmové vzdělávání svým obsahem navazují a rozšiřují základní vzdělávání poskytované školou. Uplatňované aktivity zájmového vzdělávání upevňovaly a prohlubovaly znalosti a dovednosti účastníků vzdělávání, byly převážně promyšlené, tematicky propojené, vycházely z reálných situací každodenního života i z dosavadních životních zkušeností. Byl jim vytvářen dostatečný prostor pro tvůrčí činnost, seberealizaci i relaxaci. Činnost školního klubu vedla k rozvoji účastníků převážně v oblasti jejich individuálních zájmů a dovedností, případně jejich talentu a nadání. Poskytovala také prostor pro neformální setkávání účastníků a přispívala k jejich plynulému přechodu do další zájmové činnosti. Promyšlená organizace školní družiny i školního klubu, spolupráce vedoucí vychovatelky s ostatními vychovatelkami přispívala k příznivému klimatu uvnitř školských zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole směřovalo zejména k záměrům waldorfské pedagogiky. Potenciál využívání získaných informací o výsledcích dětí či jejich individuálním rozvoji není zatím v mateřské škole plně využíván. Děti se většinou projevovaly s ohledem na jejich věk samostatně, měly odpovídající poznatky o okolním světě a přírodě, byly aktivní, přirozeně mezi sebou komunikovaly, většina z nich byla schopna formulovat svá přání a dodržovat pravidla vzájemného soužití. Vzdělávací pokroky a výsledky dětí jsou zaznamenávány s různou časovou frekvencí v rámci pedagogické diagnostiky. Zjištěné výsledky však zatím postrádaly konkrétní závěry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individuálně zacílené vzdělávací nabídky v součinnosti s následným vyhodnocením úspěšnosti uplatněných didaktických prostředků a průběžných posunů dítěte v konkrétních oblastech. Diskuse o vývoji jednotlivých dětí v rámci setkávání pedagogického kolegia na úrovni tříd mateřské školy se zaměřovala zpravidla na oblast adaptace a sociálních kompetencí jednotlivých dětí. Diagnostická portfolia jsou k dispozici pouze ve třídě nejstarších dětí, obsahují jejich nedatované grafické práce a pracovní listy.

Evaluace předškolního vzdělávání na úrovni jednotlivých tříd reflektuje východiska pro další učení dětí jen částečně. Tematické celky jsou vyhodnocovány bez žádoucí

návaznosti na metody a formy využívané v pedagogickém procesu, což se odrazilo v nízké účinnosti hodnocení z hlediska sebereflexe učitelek vzhledem k používaným pedagogickým přístupům při vzdělávání.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami sice vychází mateřská škola z doporučení školských poradenských zařízení, jejich účinná pedagogická podpora však nebyla vždy zcela zřejmá. Asistentky pedagoga poskytovaly dětem s potřebou podpůrných opatření zejména emocionální podporu, drobnou individuální pomoc při plnění úkolů či manipulaci s pomůckami. Často však byla jejich role při výuce jen pomocná a průběžná interakce s učitelkami v průběhu vzdělávacího procesu málo patrná, což souvisí mj. s nastaveným systémem plánování a vyhodnocování pedagogického procesu a realizované pedagogické diagnostiky.

V základní škole jsou výsledky žáků projednávány na čtvrtletních jednáních pedagogické rady a každotýdenních setkáních kolegia učitelů, ale systematická analýza, ze které by vycházela konkrétní opatření, schází. Příležitostí školy je důkladnější práce s výsledky vzdělávání žáků ve prospěch zkvalitnění vzdělávacího procesu, je třeba zpětně vyhodnocovat účinnost opatření s cílem eliminovat zjištěné nedostatky.

Úroveň dosažených znalostí a dovedností hodnotí a ověřují vyučující vlastními evaluačními nástroji, a to zejména analýzou různých činností žáka. Žáci jsou v průběhu roku hodnoceni slovně, zpětná vazba prostřednictvím písemného sdělení je jim a zákonným zástupcům poskytována zejména po ukončení jednotlivých epoch učiva. U žáků osmého ročníku jsou výsledky vzdělávání zjišťovány také formou posuzování kvality jejich ročníkových prací. Vzhledem k velikosti základní školy však pedagogové spolu spolupracují, jsou v neustálém kontaktu, informují se o výsledcích žáků napříč jednotlivými ročníky a průběžně o nich diskutují. Aktuálně však chybí jejich detailnější rozbor a stanovení dalších postupů, jak účelně využívat vzdělávací předpoklady všech žáků. Rovněž nejsou v současné době využívána na obou stupních školy k hodnocení výsledků vzdělávání žáků portfolia žákovských prací.

Součástí podpory osobnostního rozvoje žáků základní školy je oblast poradenských služeb, kterou ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště tvořené výchovnou poradkyní, která zastává i pozici speciální pedagožky, školní metodičkou prevence a dvěma školními psycholožkami. Školní poradenské pracoviště poskytuje své služby s jasně vymezenými kompetencemi všech zúčastněných členů. Ve své činnosti se členové pracoviště zaměřují především na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kariérové poradenství, prevenci rizikového chování, řešení školní neúspěšnosti a na koordinaci služeb s ostatními poradenskými zařízeními. Škola tak vytváří podmínky pro včasnou a úspěšnou identifikaci rozmanitých potíží souvisejících se vzděláváním žáků. Jednotliví pracovníci školního poradenského pracoviště poskytují součinnost k realizaci podpůrných opatření ve všech třídách a odděleních školní družiny i školního klubu. Na pravidelných setkáních s vyučujícími a asistenty pedagoga konzultují aktuální problematiku speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků a nastavují vzdělávací postupy v souladu s vydanými doporučeními ke vzdělávání. Přesto spolupráce některých učitelů s asistenty pedagoga postrádala rozdělení kompetencí týkajících se plánování a přípravy vhodných aktivit, předávání a prolínání forem pomoci při poskytování podpůrných opatření u některých žáků včetně společného vyhodnocování. Podpora žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními probíhala až na žáky s potřebou podpůrných opatření čtvrtého stupně spíše bez cílené diferencované vzdělávací nabídky.

Škola se v neposlední řadě zabývá i preventivní strategií rizikového chování žáků, která je neoddelitelnou součástí vzdělávacího procesu. Cílem je vytvořit prostředí, kde se žák cítí bezpečně a spokojeně, což se škole až na výjimky daří naplňovat. Prevence rizikových jevů

prolíná celým vzdělávacím procesem, je začleňována do většiny vyučovacích předmětů, žáci jsou přirozeně vedeni ke vzájemné ohleduplnosti a spolupráci. Toto se však dosud nedařilo v kolektivu žáků prvního ročníku, neboť v hospitované vyučovací hodině tělesné výchovy nebyli žáci začínajícím učitelem dostatečně vedeni k podpoře prosociálního chování, nebyly využívány vhodné výukové metody. Začínajícímu pedagogovi se nedařilo úspěšně eliminovat projevy nevhodného chování žáků, a to ani ve spolupráci s přítomnými asistenty pedagoga. Vzhledem ke složení žáků prvního ročníku vedení školy dostatečně nevyhodnotilo všechna možná rizika výuky vedené začínajícím učitelem ve složitém třídním kolektivu.

Přínosná je v základní škole vzájemná spolupráce partnerských tříd. Takto nastavená kooperace vede k utváření kamarádských vztahů napříč ročníky, posiluje vztahy mezi všemi aktéry výchovně vzdělávacího procesu, podporuje odpovědnost u žáků, čímž jsou rozvíjeny především sociální a občanské kompetence žáků.

Škola se snaží prohlubovat vzájemné vztahy i se zákonnými zástupci dětí a žáků. Vedení školy je otevřené osobním návštěvám rodičů dětí i žáků, kteří tak chtějí získat informace o socializaci jejich dětí, o průběhu a výsledcích poskytovaného vzdělávání. Pro zájemce, kteří chtějí své dítě zapsat k předškolnímu či základnímu vzdělávání slouží tzv. otevřené dny. Během nich dostávají zákonní zástupci, ale i jiní blízcí rodinní příslušníci informace týkající se seznámení se s chodem školy, se záměry waldorfské pedagogiky apod. Úzká spolupráce s rodiči dětí a žáků s cílem poznání rodinného prostředí, výměny zkušeností či sjednocení pedagogického působení je jedním z hlavních pilířů školy.

Se zákonnými zástupci dětí a žáků se snaží vyučující napříč subjektem komunikovat převážně neformálně během každodenního kontaktu, ale také v rámci třídních schůzek, které se zvláště na základní škole konají i ve formě konzultací v triádě (učitel – rodič – žák).

Pedagogický sbor ve spolupráci s vedením školy doplňuje vzdělávací nabídku o školní i mimoškolní aktivity. Zapojují tak děti, žáky i jejich rodiče do dění školy i mimo školní prostředí. Děti a žáci se účastní různorodých akcí (např. besedy, výlety, exkurze, slavnosti apod.). Všechny nabízené aktivity jsou rodinami dětí a žáků velmi vítané a posilují vzájemnou sounáležitost.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k výraznému zlepšení materiálních a prostorových podmínek pro vzdělávání, a to zejména výstavbou nového moderního komplexu školy.
- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na vedoucí pracovní pozici ředitele školy a k významné obměně v pedagogickém sboru školy.
- V oblasti managementu školy došlo k poklesu úrovně vedení pedagogických pracovníků a řídicích procesů podporujících uplatňování moderních pedagogických přístupů při vzdělávání dětí a žáků, v plánování a vyhodnocování pedagogického procesu.
- Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 nebyla v mateřské škole přijata potřebná opatření k nedostatkům zjištěným v oblasti efektivního nastavení pedagogické diagnostiky ve prospěch individualizované a diferencované vzdělávací nabídky, zařazování preventivně logopedických aktivit a zdravotně preventivních aktivit do vzdělávacího procesu v mateřské škole.
- V období posledních pěti školních let došlo k výraznému navýšení počtu dětí mateřské školy a žáků základní školy (v mateřské škole téměř o dvojnásobek, v základní škole o téměř 40 %).

Silné stránky

- V oblasti materiálního zázemí se podařilo vytvořit kvalitní, podnětné a esteticky uspořádané zázemí pro předškolní, základní i zájmové vzdělávání vně i uvnitř subjektu, a to v nově vybudovaném moderním komplexu na Tomkově ulici.
- Předškolní, základní i zájmové vzdělávání probíhá v příznivé sociální atmosféře, komunikace vyučujících s dětmi, žáky a účastníky zájmového vzdělávání je respektující a vstřícná.
- Zahrada mateřské školy s vytvořenými záhonky a využívání přírodního okolí školy vedou k rozvíjení environmentálních dovedností dětí včetně příkladně realizovaných tematických vycházek s aktivním pozorováním přírody.
- Škola má efektivně nastavený systém školního stravování, který výrazně přispívá k vytváření zdravých stravovacích návyků dětí a žáků.
- Na dobré úrovni funguje spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí a žáků formou pravidelných třídních schůzek, individuálních konzultací a zejména zapojením rodičů do života a akcí školy.
- Využívané herní prvky v prostorách chodeb a tříd základní školy včetně školou podporovaných příležitostí směřujících k aktivnímu trávení volného času o přestávkách venku přispívá k prevenci rizikového chování žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řídící a kontrolní činnost ředitele školy a vedoucí učitelky mateřské školy nevede důsledně k identifikaci silných a slabých stránek vzdělávacího procesu v mateřské i základní škole, jeho zkvalitňování a účinné zpětné vazbě o průběhu předškolního a základního vzdělávání.
- Nastavení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není dostatečně systémové, probíhá s malou návazností na aktuální potřeby a specifika školy bez účelného ověřování nabytých poznatků v praxi.
- V mateřské škole v přechodových momentech denního režimu dětí nedocházelo k plynulosti vzdělávacího procesu. Děti byly často řazeny, což vedlo k čekání a zbytečným prostojeům mezi jednotlivými aktivitami.
- V mateřské škole učitelky nedostatečně zařazovaly do denního programu dětí preventivně logopedické aktivity a zdravotně preventivní aktivity.
- V mateřské škole bylo pouze ojediněle využíváno pedagogické diagnostiky ke konkrétním didaktickým individuálním opatřením při vzdělávání směrem k jednotlivým dětem, a to včetně dětí s odkladem povinné školní docházky a dětí s potřebou podpůrných opatření.
- Při didakticky zacílených činnostech v mateřské i základní škole výrazně převažovaly málo účinné frontální formy práce s nízkou mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit.
- Ve výuce mateřské i základní školy nebyla dostatečně uplatňována diferenciacce a individualizace vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí a žáků.
- Hodnocení dětí i žáků nemělo potřebnou účinnost vzhledem k motivaci k dalšímu učení, děti i žáci nebyli během výchovně vzdělávacího procesu vedeni k sebehodnocení ani k vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

- V části hodnocených vyučovacích hodin na základní škole nebyl žákům v jejich závěru poskytnut dostatečný prostor pro shrnutí a zopakování aktuálně realizovaného vzdělávacího obsahu.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní školy nebylo vždy cíleně zaměřeno na stanovení návrhů opatření ke zlepšení a vyhodnocování jejich účinnosti. Jen zřídka jsou ve výuce vytvářeny vhodné příležitosti pro další rozvoj žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků nadaných či mimořádně nadaných či žáků s odlišným mateřským jazykem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat ředitelem školy důslednou kontrolní a evaluační činnost v rámci celého subjektu, zobecňovat závěry z hospitační činnosti, ke zjištěným skutečnostem přijímat účinná opatření směřující ke zlepšení stavu v oblasti zejména metodického vedení.
- Zpracovávat plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na základě aktuálních potřeb školy vyhodnocených v průběhu kontrolní a hospitační činnosti. Poznatky z uskutečněných hospitací i z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pravidelně vyhodnocovat na jednáních pedagogické rady, což povede k zajištění žádoucí úrovně poskytovaného vzdělávání.
- Usilovat o zajištění kvalifikovaného personálu ve všech součástech subjektu a věnovat pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti efektivních metod a forem vzdělávání. Zaměřit se na formativní hodnocení v mateřské i základní škole, zpracování a využívání výsledků pedagogické diagnostiky k plánování a tvorbě činností ve smyslu individualizace a diferenciaci vzdělávacího procesu.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, pedagogických strategií při předškolním i základním vzdělávání, inspirovat se návštěvami v kvalitních mateřských a základních školách v regionu.
- Věnovat cílenou pozornost plynulé realizaci vzdělávacího procesu v mateřské škole bez nadbytečného řazení a čekání dětí, podporovat jejich vlastní iniciativu a rozhodování.
- Systematicky plánovat začleňování preventivně logopedických aktivit a zdravotně preventivních aktivit do denního programu dětí v mateřské škole, a to v návaznosti na realizovanou tematickou vzdělávací nabídku.
- Pedagogickou diagnostiku a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí navštěvujících mateřskou školu využívat tak, aby přinášely konkrétní informace o vývoji jednotlivých dětí a výsledky cíleně využívat k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce.
- Častěji ve výuce dětí a žáků školy uplatňovat pestré metody a formy práce, věnovat více pozornosti diferenciaci úkolů s využitím formativního a motivačního hodnocení. Zefektivnit vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí a žáků v různě velkých flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a vlastní iniciativu. Zařazovat čteněji do výuky základní školy relaxační chvílky a hry, které by vedly k větší aktivizaci žáků a snižovaly by tak míru jejich unavítelnosti.
- Věnovat více pozornosti struktuře epochové výuky zejména waldorfskému trojkroku, který je třeba účelně uplatňovat ve výuce na základní škole.
- Rozvíjet schopnost sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí a žáků ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení, a to nejen prostřednictvím slovního vyjádření, ale také i dalšími rozmanitými formami.

- Poskytovat žákům základní školy dostatek času na konci každé vyučovací jednotky ke shrnutí a zopakování aktuálně probíraného vzdělávacího obsahu vedoucího k jeho upevnování.
- Zefektivnit práci s výsledky vzdělávání žáků základní školy ve prospěch zkvalitnění vzdělávacího procesu. Zpětně vyhodnocovat účinnost opatření související s analýzou výsledků vzdělávání žáků a následně je upravovat nebo zavádět další opatření.
- Znovu nastavit práci se žakovskými portfolii tak, aby z nich byl vytvořen podpůrný nástroj k efektivnímu hodnocení žáků.
- Poskytovat systematickou podporu ve výuce všem dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření včetně dětí s odkladem povinné školní docházky, žáků nadaných či mimořádně nadaných a žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Zaměřit se na intenzivnější zapojení asistentů pedagoga do průběhu vzdělávání, vzájemnou interakci s pedagogy v širším spektru činností, společné plánování i vyhodnocování pedagogického procesu.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Waldorfské základní škole a mateřské škole Olomouc s.r.o. ze dne 26. 5. 2022
2. Zakladatelská listina o založení společnosti s ručením omezeným č. N 240/2009, ze dne 14. 7. 2009, ve znění pozdějších změn a dodatků
3. Školní řád pro obě pracoviště mateřské školy, s účinností od 1.9. 2021
4. Školní řád základní školy včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 9. 2021
5. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2021
6. Vnitřní řád školního klubu, s účinností od 1. 9. 2021
7. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny, s účinností od 1. 9. 2021
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2021 včetně přílohy s minimální doporučenou úrovní pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, z ledna 2021

10. Školní vzdělávací program pro speciální vzdělávání (Díl I.), s platností od 1. 9. 2020
11. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družinu, s platností od 1. 9. 2021
12. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní klub, s platností od 1. 9. 2021
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-773/17-M, ze dne 7. 7. 2017
14. Výroční zpráva o činnosti školy včetně příloh za školní rok 2020/2021
15. Organizační řád školy, platný od 1. 9. 2021
16. Plán práce školy, školní rok 2021/2022 (nedatováno)
17. Koncepce rozvoje Waldorfské základní a mateřské školy pro období 2021-2022 ze dne 1. 5. 2020
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti školy, školní rok 2021/2022 (nedatováno)
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022 ze dne 30. 8. 2021
20. Záznamy z hospitační činnosti vedení mateřské školy, ředitele základní školy, výchovné poradkyně i vedoucí vychovatelky, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
21. Zápisy z jednání pedagogické rady a kolegií mateřské i základní školy, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
22. Zápisy z třídních schůzek mateřské i základní školy, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
23. Třídní knihy obou pracovišť mateřské školy, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
24. Třídní knihy všech ročníků základní školy (elektronická podoba), školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
25. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
26. Přehled výchovně vzdělávací práce školního klubu, školní rok 2021/2022 vedený k termínu inspekční činnosti
27. Webové stránky školy (<http://waldorf-olomouc.cz/>) vedené k termínu inspekční činnosti
28. Třídní vzdělávací programy mateřské školy, školní rok 2021/2022
29. Rozpis směn učitelek mateřské školy, školní rok 2021/2022 vedený k termínu inspekční činnosti
30. Pedagogická diagnostika mateřské školy, školní rok 2021/2022 vedená k termínu inspekční činnosti
31. Evaluační materiály tříd mateřské školy, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
32. Přehledy docházky dětí mateřské školy, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
33. Rozvrhy vyučovacích hodin základní školy dle vyučujících i tříd, školní rok 2021/2022 včetně rozvržení přestávek a dohledů
34. Třídní výkazy a katalogové listy žáků základní školy, školní rok 2021/2022 (stanovený vzorek)
35. Přihlášky/zápisní listky do školní družiny i školního klubu pro školní rok 2021/2022

36. Celoroční plán činnosti školní družiny i školního klubu na školní rok 2021/2022
37. Docházkové sešity školní družiny, školní rok 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
38. Zpráva o činnosti školní družiny, školního klubu za školní rok 2020/2021 ze dne 30. 6. 2021
39. Školní matrika dětí mateřské školy a žáků základní školy, školní rok 2021/2022 vedená k termínu inspekční činnosti
40. Složka: Školní poradenské pracoviště, školní rok 2021/2022 vedená k termínu inspekční činnosti
41. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená k termínu inspekční činnosti
42. Dokumentace k individuálnímu vzdělávání dětí mateřské školy a žáků základní školy, školní rok 2021/2022 vedená k termínu inspekční činnosti
43. Doklady související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb vedené k termínu inspekční činnosti
44. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání)
45. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy vedené k termínu inspekční činnosti
46. Doklady vztahující se ke školnímu stravování vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Pospíšilová, MBA, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Iva Pospíšilová v. r.
RNDr. Lukáš Müller, Ph.D., odborník na waldorfskou pedagogiku	Lukáš Müller v. r.
Mgr. Anna Prstková, školní inspektorka	Anna Prstková v. r.
Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka	Ester Šturmová v. r.
Mgr. Iva Švecová, školní inspektorka	Iva Švecová v. r.
Mgr. Zonna Bařínková, školní inspektorka	Zonna Bařínková v. r.
Ing. Petra Kalabisová, kontrolní pracovnice	Petra Kalabisová v. r.

V Olomouci 28. 6. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. František Smékal, ředitel školy	František Smékal v. r.
-------------------------------------	------------------------

V Olomouci 29. 6. 2022